

INTRODUCCIÓ

Aquest document és el resultat d'un treball d'anàlisi i reflexió realitzat per part de persones especialitzades en les diferents temàtiques vinculades a l'EpD, que s'han reunit per debatre i definir conjuntament una sèrie de criteris clars i consensuats que orientin en la recerca, selecció, difusió i aplicació dels materials i recursos didàctics d'educació per al desenvolupament existents.

La metodologia per construir aquests criteris ha estat la identificació de les entitats i persones clau en l'àmbit d'anàlisi corresponent, i la realització de tallers de reflexió en els quals hi han participat persones especialitzades, amb experiència en l'àmbit de l'educació formal i no formal.

S'ha realitzat un taller per a cadascun dels 6 àmbits d'anàlisi proposats: Cultura de pau; Medi ambient: Gènere; Interculturalitat; Drets Humans, ciutadania i participació; Sostenibilitat econòmica i social.

Amb l'ajuda de sis persones que han catalitzat la reflexió en cada taller i persones expertes en els diferents àmbits educatius (educació formal, primària, secundària, universitat, lleure) es va realitzar un esforç de síntesi per trobar els criteris comuns als sis eixos i que serviran de referència per a la selecció dels recursos en Edualter

A continuació, un resum dels 18 criteris seleccionats (document de treball, anàlisi en marxa)

Tota aportació i observació sobre els criteris i ítems de l'explicació serà molt benvinguda: edualter@pangea.org

CRITERIS RESPECTE A LA PRESENTACIÓ I EL FORMAT

Críteri	Explicació
1. Posicionament i claredat	S'explicita el posicionament sobre el tema, el tipus de persona que es vol formar i els valors que es promouen (justícia, equitat, sostenibilitat, cooperació...) S'ofereixen orientacions sobre els objectius, les estratègies didàctiques, els criteris d'avaluació i els recursos més adequats per treballar els continguts proposats.
2. Coherència	Es fa un ús del llenguatge respectuós, no sexista, no racista i no violent. Els materials utilitzats per il·lustrar els continguts transmeten els diferents tipus de diversitats d'edat, origen, orientació sexual, grau de discapacitat..., i es té cura de no utilitzar exemples llunyans de vulneracions de drets, que transmeten imatges negatives d'altres països. El disseny i l'edició segueixen criteris de sostenibilitat, tenint en compte els costos ambientals i socials. Es fa un ús crític i responsable de les TIC.
3. Adaptabilitat	Permet treballar amb diferents graus d'aprofundiment segons el nivell de l'alumnat. S'ofereixen indicacions i recomanacions a la persona que dinamitza l'activitat sobre qüestions a tenir en compte (habilitats, condicions necessàries...), promovent l'autonomia del docent respecte a l'especialista en el tema. S'incorporen orientacions sobre com integrar els continguts proposats en el currículum.
4. Creativitat	S'utilitzen diversitat d'eines i tècniques que fomenten la creativitat i que fan que el material o recurs sigui atractiu
5. Accés obert	És accessible i fàcilment reproducible. Es pot adaptar, manipular...
6. Actualització	Està actualitzat i és rigorós. Incorpora un glossari i ofereix referències a altres recursos, activitats, materials...

Críteris de qualitat i adequació dels materials i recursos d'EpD

CRITERIS RESPECTE A L'ENFOCAMENT DIDÀCTIC - METODOLÒGIC

Críteri	Explicació
1. Interacció social i cooperativa	Es promou la cooperació i la interacció social entre l'alumnat, fomentant el reconeixement propi i de les altres persones
2. Diversitat de formes d'aprenentatge	Es promouen les intel·ligències múltiples, proposant diferents canals d'aprenentatge adequats a les diverses dimensions de la persona (racional, emocional, creativa, manipulativa...)
3. Participació	S'implica l'alumnat en activitats vivencials que els fan reflexionar i comprometre's a modificar actituds i comportaments, amb propostes que impliquen processos de participació real, encaminats a la presa de decisions i a l'acció (a l'aula, al centre o a l'entorn).
4. Transformació	Es potencia la idea que les persones tenim la capacitat de decidir sobre la nostra pròpia vida i d'incidir en el nostre entorn, amb propostes d'acció per a la transformació i millora de l'entorn (voluntariat, participació en campanyes, aprenentatge servei, etc.).
5. Reflexió sobre el procés d'aprenentatge	Es faciliten les claus per entendre l'aprenentatge com un procés de millora personal, mitjançant propostes d'avaluació participada i educativa (autoavaluació o coavaluació), incorporant reflexions sobre actituds i capacitats, individuals i col·lectives

CRITERIS RESPECTE A LES FINALITATS I ELS CONTINGUTS

Críteri	Explicació
1. Apoderament	Es planteja una reflexió crítica sobre les diferents formes de presa de decisions més enllà de les votacions (majories i consens), superant la visió dels grups discriminats com a víctimes, o com a culpables de la seva situació de desigualtat. Es qüestiona el sistema sexe/gènere i es reconeix la desigual distribució del poder per raó de gènere. S'estimula a reflexionar sobre l'individualisme i la llibertat individual vs els interessos col·lectius, i es treballa l'apoderament d'infants, adolescents i joves, reconeixent el seu poder per fer canvis en el present, no relegant el seu rol al futur.
2. Equitat i justícia	Es planteja una perspectiva d'equitat i justícia, de lluita contra les desigualtats, discriminacions i exclusions de tota mena, gràcies a la participació de la ciutadania, i es transmet una noció de drets inacabada, fent referència a drets nous o drets no reconeguts.
3. Utopia	Es proposa la utopia com a horitzó, a través d'identificar els somnis, les aspiracions vitals i les necessitats de les persones, i es mostren les alternatives en positiu que tenen lloc al món (de consum, de producció, de cura del medi, d'establiment de relacions d'equitat, interculturals...).
4. Interdependències	Es posa de relleu la naturalesa interdependent de la humanitat, vinculant les problemàtiques globals a les diferents realitats locals, i fomentant un sentiment de responsabilitat positiu i no catastrofista en front dels conflictes i les situacions de desigualtat en l'entorn proper i al món.
5. Diversitats	Es tenen en compte les múltiples diversitats presents en tota interacció social (intercultural, intergeneracional, intergenèrica (afectiva - sexual i d'identitat sexual), interclasse, acollint totes les veus i evitant la imposició de valors i de visions (etnocèntriques, androcèntriques...) Es planteja una aproximació a l'alteritat des del coneixement del que tenim en comú, i de la igualtat de drets i d'oportunitats dels grups discriminats.
6. Transformació dels conflictes	Es parteix del concepte de pau positiva, d'una concepció àmplia de la violència i d'una perspectiva transformativa del conflicte. Es donen claus per identificar conflictes concrets i rellevants per als receptors, i orientacions sobre com atendre els conflictes que puguin sorgir en el desenvolupament de l'activitat.
7. Complexitat	Es treballa de forma multidisciplinària i transversal, per oferir una perspectiva de la realitat complexa, crítica, oberta i flexible, tenint en compte els elements del context actual (històric, polític, social, cultural i espiritual), d'incertesa i canvi profund, i donant visibilitat als dubtes, les contradiccions i els dilemes ètics. Es deixa espai a la innovació, evitant donar solucions tancades a les qüestions plantejades.